

Budapest,
1943.
április 14

V. évf.
15. sz.

Egyes
szám ára:
70 fill.

M A C C A R F I L M

SZERKESZTI
D. MATOLAY
K. GÉZA

DEÉSY MÁRIA

a „Legény a gáton”

egyik főszereplője

Játssza: CORVIN, KORSO

Gyártotta és forgalombahozza Siker- (Sláger) film

■ A SZENVEDÉLYES SZERELEM
 ■ ÉS A GYÖNYÖRŰ MUZSIKA ■
 ■ A N D A L Í T Ó F I L M J E ■

■ M E S É B E I L L Ő K I A L L I T Á S Ū
 ■ K É P E K E G Y B É K É S K O R ■
 ■ B O L D O G G Y E R M E K E I R Ő L ■

AZ
**ISTENEK
 KEDVENCE**
 C. WIEN-FILM

FŐSZEREPLŐK:

HANS HOLT
WINNIE MARKUS
IRENE v. MEYENDORFF
ANNIE ROSAR
RENÉ DELTGEN
PAUL HÖRBIGER

RENDEZTE:

KARL HARTL

F O R G A L O M B A H O Z Z A :

**FILMIPARI ÉS
 FILMKERESKEDELMI
 RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

BUDAPEST, IV., KOSSUTH-LAJOS-UTCA 13
 T E L E F O N : 183-858

MAGYAR film

SZERKESZTI: *Matolay K. Géza*

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII. Erzsébet-körút 13. IV. emelet.
Tel.: 420-796, 426-576. Postatakarékp. csekksz.: 15410.
Előfizetési ár: egy évre 35 pengő, félévre 18 pengő.

V. ÉVFOLYAM 15. SZÁM — MEGJELNIK MINDEN SZERDÁN — BUDAPEST, 1943. ÁPRILIS HÓ 14

Filmgyártás és konjunktúra

Most, amikor az Országos Nemzeti Filmbizottság előtt fekszik a magyar filmgyártó cégek jövőévi programja, s afölött kell dönteni, hogy a jelentkező gyártók közül kik kapjanak és hány műtermet, nem érdektelen seregszemlét tartani a több mint hetven műteremigénylő felett.

Előjáróban azonnal megállapíthatjuk, hogy mindössze 20–25 ténylegesen működő gyártó céget ismerünk, a többi ötven jelentkező vagy olyan, aki eddig sem kapott műtermi jogot, mert a Nemzeti Filmbizottság érthető okokból nem teljesítette kérését, vagy olyan, aki a valamikor megszerzett iparigazolványával zsebében várta a konjunktúra alkalmas pillanatát, amikor céget alapíthat.

Kik is azok, akik most egyszerre előbukkantak az ismeretlenség homályából és jogokat, komoly pénzértéket jelentő koncessziót követelnek a maguk részére? És hol voltak akkor, amikor a magyar film gyártása komoly áldozatot, reszkirozást, anyagi nehézségeket jelentett? Hol voltak, amikor a film dzsungeljében hihetetlen fáradtsággal és idegékét felőrlő energiával kellett vágni az első utakat? Hol voltak, amikor küzdeni kellett azért, hogy becsülete, elismerése legyen a magyar filmnek? Hol voltak, amikor a saját közönségünk mérhetetlen közönyével kellett birkóznunk? Hol voltak, amikor az átállításhoz, négy év előtt, üresen álltak a műtermek és a munkáscsaládok éheztek? Hol voltak, amikor azért kellett harcolni, hogy a bankok nyújtsanak hitelt a magyar film gyártásához?

Bizony a súlyos és válságos időkben és azok között, akik súlyos küzdelemben, idegtépő munkában dolgoztak a magyar film felemelésén, azok között, akik megmutatták, hogy zsidók nélkül is lehet filmet gyártani, sehol sem találtuk a most tömegével jelentkezőket. Csak most jönnek ők, amikor a pionirok elvégezték verejtékes munkájukat. Most jönnek konjunkturát szí-

matolva, összeköttetéseket hajszolva és ki akarják venni a kenyeret azok kezéből, akik ezért évekig fáradtságos munkájukkal megdolgoztak.

Tudjuk jól, hogy a roham nem fog sikerülni, mert az Országos Nemzeti Filmbizottság bőlesen tudja mindezt és nem nyújt segédkezet ahhoz, hogy igazságtalanságok történjenek. De mégis meg kell említenünk ezt, mint jelentőséget és mint szomorú tanulságot. Az derül ki ugyanis mindebből, hogy leg-
többben még mindig azt hiszik: a film-

gyártás csak azon múlik, kap-e valaki műtermet, vagy sem. A jelentkezők tömege arra nem is gondol, hogy a filmgyártáshoz komoly szak tudás, műveltség és művészi érzék kell.

Ha a műterem igénylők konjunkturát hajszoló tömegét rászabadítanák a magyar filmgyártásra, lerombolnának mindent, amit eddig féltő szeretettel felépítették a gyártók.

A sok jelentkező jobban tenné, ha lelkiismeretvizsgálatot tartana, azután szerényen jelentkezne valamelyik cégnél — tanulni. Mert komolyan szükségük van rá.

TÉMAVÁLASZTÁS ÉS FORGATÓKÖNYV

Írta: MATOLAY GÉZA DR.

II.

Mult héten a témaválasztás problémájával foglalkoztam és rámutattam azokra a nehézségekre, amelyekkel ezen a téren a magyar filmgyártóknak meg kell küzdeniök. A lehetőségek annyira megszükültek a különböző korlátok és akadályok folytán, hogy valóban kitűnő, ötletes és a magyar lehetőségekkel teljes mértékben ismerős forgatókönyvírókra volna szükség, hogy a magyar filmgyártást átsegítsék a válságon.

Film-írókban — sajnos — rendkívül nagy a hiány s ennek legkevésbé sem az az oka, hogy a magyar filmgyártók nem fogadnák szívesen az új tehetségeket, hanem egyszerűen az, hogy a jelentkező

újak a legritkább esetben rendelkeznek azzal a képességgel, amely a forgatókönyv íráshoz szükséges. Nevesebb íróink közül igen sokan megkísérelték már, hogy forgatókönyvet írjanak. Felfogásuk szerint rendkívül egyszerű az egész és az író fantáziája tökéletesen elég, hogy jó forgatókönyveket alkosson, az a kis technikai tudás ugyanis, ami a filmkönyvek írásához szükséges, igen könnyen elsajátítható. Ha valaki egy-két film forgatókönyvét elolvassa, már tisztában is van azal, hogyan kell az egyes jeleneteket dramatizálni és felosztani képekre. Különösen színpadi íróink ringatták magukat ebben a tévhitben.

A forgatókönyv-íróknak is meg kell tanulnia a filmkészítés mesterségét

Szóval, mint mondom, igen sokan megpróbálkoztak íróink közül ezzel a nekik meglehetősen idegen műfajjal, de egy-két kísérlet után csaknem valamennyien abba hagyták a filmírást, mondván: ez nem művészi munka, nem éri meg a fáradtságot stb. Vagyis csalódtak

önmagukban, csalódtak pedig legfőképpen abban, hogy a munka, amit lekicsinyeltek, mégis meghaladja felkészültségüket és ráeszméltek, hogy a filmírás külön előképzettséget, külön előtanulmányt kíván.

Nem tudom eléggé hangsúlyozni,

hogy a jó forgatókönyv-írónak pontosan úgy kell tanulmányozni a filmkészítés mesterségét, mint a rendezőnek vagy a gyártásvezetőnek, mert ha nem ismeri a filmkészítés apró trükkjeit, ha nem látja a jeleneteket képszerűen a fényképezőgép lencséjének szemszögéből, ha nincsen tisztában a film-díszletek lehetőségeivel, ha nem tudja kellőképpen adagolni a belső és külső felvételek egyensúlyát, s ha nem ismeri a magyar filmgyártás anyagi lehetőségeinek határát, ha nem tudja írás közben, hogy azok a mondatok, amiket papírra vet, anyagiakban, összességében mit jelentenek; akkor sohasem fog igazán jó, alkalmas és használható forgatókönyvet írni.

Az írók legnagyobb része azt képzelet, hogy ha az egyes jelenetek párbeszédeit, a színdarabokhoz hasonlóan fordulatossá és szellemes módon megírja, akkor tulajdonképpen el is végezte munkáját, s a többi, a könyv baloldalának megírása, az már gyerekszemmel, nem fontos s azt

A film és a színpad kötöttségei

A színpadon a cselekményt 10–20–50 méternyi távolságból szemléli a néző, s ezért az apró részletek, az arcjáték, a gesztusok elvesznek. A színpadon — filmnyelven szólva — állandóan totálban látja a néző a szereplőket és legfeljebb a látcső az, amely néha néha közelebb hozhatja őket. Itt tehát a néhány díszletbe bezúfolt cselekmény minden hatása a szavakon keresztül jut el a közönséghez.

A filmen ezzel szemben csak ritkán látunk totálképeket, hanem részletekre bontva, százfelé tagolva, arcokat mutatva, gesztusokat kihangsúlyozva kapjuk a cselekményt, és a szavak csak annyira kellenek, hogy annak megértését, a szereplők jellemzését elősegítsék. A film tehát negyed annyi dialógust sem bír el, mint a színpad. A film azonnal unalmassá válik, ha egy párbeszéd kissé tovább tart és ennek a hosszúságát lemérni, megérezni csak az tudja, aki a film lélektanával tökéletesen ismerős. Van igen sok regényíró, aki például sohasem tudna jó színdarabot írni, pedig minden biztonnal megpróbálta már. De lemondott róla, mert ráeszmélt arra, hogy a regény és a színpad között végtelen különbségek vannak. A regény kifejezési formája szabad, nincsen korlátok közé szorítva és nincs időhöz mérve. A színdarab ezzel szemben három fal közé van zárva, kifejezési formája kötött és időbeosztása megszabott. Egy színdarab átlagosan két és félóra hosszát tart, a

akármelyik technikailag képzett szakember, mondjuk a rendező, be tudja osztani magának s azzal már kész is van a könyv.

Ez a felfogás, amellyel lépten-nyomon találkozom, a legnagyobb tévedés. Kezdjük ott, hogy a színdarabdialogus és a filmdialogus között mérhetetlen különbségek vannak. A színdarab elsősorban a mondanivalón nyugszik, vagyis a szavak, a mondatok hatása az, amelyen a színdarab felépül. Ezzel szemben a filmen a mondatoknak, a szavaknak csak másodlagos szerepük van, mert a film elsősorban képhatásokon, arcok, mimikák és gesztusok kifejezésre juttatásán épül fel. Természetes, hogy úgy a színdarabnál, mint a filmnél maga a cselekmény, a történet adja a gerincet, de amíg a színdarabnál a képszerű változatosságokat pótolja a szó, addig a filmen hiába mondják el a leggyönyörűbb szavakat, azok teljesen elvesznek a megfelelő képhatás nélkül.

film pedig másfélóra hosszát. Ebből következik, hogy a film kötöttségei még sokkal nagyobbak, mint a színpadé.

A filmnek vannak bizonyos szabadságai. Több a levegője, több a

Íróink ne becsüljék le a filmművészetet!

Van olyan író barátom, aki hosszú éveken keresztül csak regényeket írt s lebecsülte a színpadot. Egyszer aztán hosszú töprengés után rászánta magát színdarabíráshoz. Megtanulta azt, mint mesterséget, és ma egyike a legnépszerűbb és legnagyobb sikereket arató színpadi szerzőinknek, akit nemcsak Magyarországon, hanem külföldön is igen becsülnék. Biztos vagyok benne, ha íróink ugyanígy rászánják egyszer magukat, hogy a filmírást, mint mesterséget elsajátítsák, ha megtanulják, mit lehet és mit nem lehet filmre vinni, ha tökéletesen megismerik a film kifejezési

Ha egymásra találna a gyártó és író...

A filmgyártók állandóan kutatnak és keresnek új forgatókönyv-írókat. A kísérletezés szünet nélkül folyik és ugyanígy szünet nélkül érik őket a csalódások. Sokan vannak, akik film írásra vállalkoznak. A könyvek azonban, amelyek kezük alól kikerülnek, sokszor egészen megdöbbentő tudatlanságot, szakmai tájékozatlanságot és ötlettelenséget árulnak el. Ennek a következménye azután, hogy a filmgyártó kénytelen az így kapott forgatókönyvet egy gyakorlottabb forgatókönyvíróval átdolgoztatni, amiből azután sereg sérződés, kellemetlenkedés származik.

színváltozási alkalma, nagy távlatokat foghat be, de mindezt adagolni kell méterről-méterre, takarékoskodni kell és ugyanakkor egyúttal bőkezűnek is kell lenni, hogy a néző minél többet kapjon színben, fényben, mulattatásban. *A történetnek valósággal rohanni kell, sehol meg nem állhat, nem lehet sokat beszélni, csak annyit és csak azt, ami fontos, ami belemarokol a néző szívébe, vagy megcsiklandozza nevetőidegeit. És mindezt 2500 méterre arányosan kell osztani, hogy soha semmiből ne legyen sok és ne legyen kevés. Sokkal nagyobb feladat ez és sokkal nagyobb művészet, mint azt általában hiszik. Ezt megvalósítani nem csupán íróknak kell lenni és nem is csupán technikusként, hanem filmszakembernek. Az, aki sokat foglalkozik filmmel, valóságos hatodik érzéke fejlődik, amellyel a hatásokat le tudja mérni.*

Íróinknak általában az a legnagyobb hibája, hogy ezeket a szempontokat nem veszik figyelembe s a filmművészetet egyszerűen lebecsülik. Nem veszik maguknak a felelősséget, hogy komolyan foglalkozzanak a film dramaturgiájával s hogy megismerjék a filmkészítés mesterségbeli fogásait. *Ez pedig ugyanúgy szükséges, mint a színdarab írásnál.*

eszközeit, akkor egész sereg kitűnő filmírók lesz, akik világmárkát jelentenek. Hiszen talán sehol annyi nagyszerű és egyéni tehetség nincs, mint Magyarországon. Találékony és fantázia tekintetében felvesszük a versenyt a világ bármely nemzetével és íróink intelligenciája, mondanivalójának irodalmi értéke ugyanígy felveszi a versenyt bármelyik nép legkitűnőbb íróival. A hiba tehát mindössze abban van, hogy valami csodálatos elhítélet folytán, vagy pedig egyszerűen lustaságból távol maradtak a filmtől, s ez nem a filmgyártók hibája.

Igen sokszor előfordul, hogy az átdolgozott forgatókönyv sem felel meg a követelményeknek, viszont a filmgyártónak már nagyon is körmére égett a munka. Meg kell kezdeni a felvételeket, s ilyenkor kerülnek elő a régi kitanult és rutintól zsido forgatókönyvírók, a Nóti Károlyok, Szatmári Istvánok, a vörös Kolozsvarik és a többiek. *És ez az oka, hogy egyes magyar filmekben ismét ott érezzük azt a bizonyos körüli kávéházi szagot, amelytől annyira szeretnénk megszabadítani végre a magyar filmet. Ahhoz azonban, hogy ez végkép*

sikerüljön, nemcsak lenéző kritika kellene, hanem az is, hogy írónk teljes szívvel és lélekkel oda álljanak a magyar filmgyártás mellé, megszereznek a megfelelő szak tudást, tanulmányozzák a filmet, járjanak ki a gyárakba, olvassanak el megfelelő szakkönyveket és ké-

pezzék magukat. Mert a filmírás-hoz nem elég az író kifejezési-készsége, nem elég a képzelő te-hetség, hanem el kell sajátítani a mesterségbeli tudást is.

A magyar író-társadalom igen so-kat követel a magyar filmgyártás-tól, a magyar filmgyártás viszont

ezt követelheti méltán a magyar íróktól. Ha végre a gyártó és az író egymásra találnak, akkor meg is fog születni majd az a nemzeti magyar filmgyártás, amelyről olyan régóta és annyit beszélünk, de amelynek érdekében alig tör-tént még valami.

DARÓCZY JÓZSEF A MAGYAR RENDEZŐ PROBLÉMÁIRÓL ÉS TAPASZTALATAIRÓL

A legfiatalabb művészet, a film területén nehéz megszabni, mikor ülhet valaki jubileumot. Sem az évek számával, sem a megrendezett filmek súlyával nem lehet lemérni ennek a sokágú műfajnak értékét.

Daróczy Józseffel beszélgettünk el a napokban, 12-ik filmjének sajtóbemutatója után. Még szemében van az alkotás tüze, amivel legujabb munkáját befejezte s abban az idegfeszültségben él, amit a rendező érez a mű elkészülte és a közönség elé való jutása között. Amint mondja, ez az intervallum, ha túlhosszúra nyúlik, beleöszül a rendező. Beleöszül, mert minél többször nézi meg filmjét, annál több hibát fog benne találni. Éppen a rendezőnél áll fenn az a helyzet, hogy gondolnia sem szabad arra, hogy valamelyik jelentet megismételje, vagy kijavítva, módosítva továbbcsiszolva munkáját, mint az író vagy a gyémántkőszőrös.

Még ki se tette lábát a mű-

teremből, már lebontják a díszletet s egyetlenegy mód áll csak rendelkezésére a nehézség leküzdésére, ha, mi-

kor műterembe megy, már tökéletesen készen látja maga előtt a filmet minden részletével és minden jelenetével.

TOLNAY ÉS PAGER A »FÉRFIHÜSÉG« EGYIK JELENETÉBEN

A jó rendezés alapja az elégséges idő

— Eszerint — jegyezzük meg — a jó film rendezésének első feltétele idő kérdése.

— Ez teljesen fedi a valóságot. Sőt mondhatnám azt is, hogy megfelelő előkészület, az anyag előre való feldolgozása nélkül jó filmet megrendezni nem is lehet. Nemcsak a technikai adottságokra gondolok itt; hanem az érzéseket, átéléseket, beállításokat, helyzeteket, kialakult, végleges formában kell a rendezőnek lelkében magával vinni a műterembe.

Sok film látása csiszolja az ítélőképességet

— Mennyi filmet nézhet meg »értelmesen«, a megfigyelőképesség végső határán a filmes?

— Évente 300 film megtekintését lehetségesnek tartom, vagyis durván számítva, naponta egy filmet dolgoztunk fel kritikai érzékünkkel.

— Mit tanulhatunk még a moziban?

— Mi volna a helyes útja a rendező fejlődésének?

— Talán azt mondhatnám, hogy a rendezőnek elméleti tudásán, technikai felkészültségén kívül a sok film látása teszi lehetővé a filmmel való ismeretséget. Erre legnagyobb alkalma azoknak nyílik, akik előzőleg mozikban dolgoztak, ahol maguk válogatják össze mozikuk közönségének a lejátszásra legalkalmasabb filmeket.

— Rendkívül fontos, amit kérdez. A közönség ismerete és megfigyelése valósággal alfája ennek a kérdésnek. Itt már nem az egyén a fontos, hanem a tömeg, a nézőtér. Egy ember kevés hibát lát, száz ember már többet, az egész nézőközönség immár a *csalhatatlan tömeget* jelenti,

amely mindent észrevesz, jót is, rosszat is.

— Mikor figyelhetjük meg a közönséget?

— Ennek a megfigyelésnek is több módja van. Elvegyülnék a közönség soraiban, figyelem megjegyzéseiket, a tapsot, lelkesedést, a felidézett érzéseket. De a leglényegesebb pillanat akkor következik be, mikor a film lejátszása után világosság derül a nézőtérre és kinek-kinek az arckifejezésén pontosan leolvashatom, mit idézett elő benne a film. Ez a pillanat az egyénnél még teljesen őszinte. Itt még az érzelmei dominálnak, de mihelyt gondolkozni kezd, az ész befolyásolja érzelmeit. Mégjobban elmosódnak képzetei, mikor szavakkal közli a felidézett hatást és a látottakat alkotóelemeire bontja.

— Képzőművészeti kiállításon tapasztaltam, hogy a közönség ízlése csodálatosképpen egyező és mindig bizonyos alkotások előtt tartózkodik hosszabban. *Feltűnő bizonyossággal válogatja ki, mi tetszik neki legjobban* és a siker az alkotóművész elképze-

BULLA ÉS JAVOR
A »KÉSŐ« CIMŰ FILMBEN

BULLA ELMA
ÉS VIZVÁRY MARISKA
A »FÉRFIHÜSÉG« EGYIK
JELENETÉBEN A
A KOLOZSVÁRI MÁTYÁS
SZOBOR ELŐTT

TÓKES ANNA A
»HOTEL KIKELET«
NŐI FŐSZEREPLŐJE

léseitől teljesen független. Egyazon művésznek pl. talán azoknak a munkái fognak kevésbé általános tetszést aratni, amelyekből legtöbbet vár.

— A filmnél is pontosan így van. Nehéz elhatároló vonalakat húzni a művészetek közé, de kétségtelen, hogy a tömeg nem téved. Hihetetlenül intelligens, azt is mondhatnám, hogy abszolút ítélet-honorál és büntet.

Egyedül talán nem elemeznénk a film részleteit, de a tömeghatás annál erőteljesebb.

— Nem igaz az, hogy a tömegnek tetszik a ponyva. A lényeg mindig azon van, hogy megfogja-e a lelket. Itt pedig nem lehet határvonalat vonni, hogy mi az irodalom és mi a ponyva. Örök igazság, bármilyen elcsépelten hangzik is, hogy szép az, ami érdek nélkül tetszik.

Arról diskuráltunk ezután, hogy milyen a kapcsolat a művész és művészet között, érintve itt az utóbbi idők divatos témáját, a sztárkérdést is.

— Művészetet nem ismerek, csak művészt. Nem ismerek sztárokat, csak jó színészeket, mert a művész, az egyén egy

ember és nem több, legyen az festő, szobrász, muzsikós vagy rendező. Pusztán a kifejezés

módja változik, hogy mondanivalóját milyen eszközzel fejezi ki.

Több szabadságot a rendezőnek!

— Maradjunk talán ez esetben a rendezőnél. A rendező az összefogó kapocs a filmben, mint kollektív művészetben — mondja. — Nekem, aki hosszú idő óta önállóan dolgozom, mindig megkötöttségektől mentesen sikerült végig vezetnem a filmek rendezését.

— Evente két, maximum három filmet készítettem eddig. A színész, bármilyen jól akarja végezni feladatát, csak részleteket érez a filmben; még akkor is, ha a film tartalmával nagyjából tisztában van.

— Ha elegendő időm volt feldolgozni magamban a témát, úgy tökéletesen mindegy részemre, melyik jelenettel kezdem. Egyedül ismerem csupán a nagy egészet képező kész film részleteit; egy-egy jelenetben tehát a színész éppenúgy munkatársam, mint a világozó, díszlettervező, vagy operatőr. E munkához azonban teljes függetlenség és szabadság kell. Nem szabad pontosan meghatározni,

mibe kerül a film, ne adjon kezembe senki olyan könyvet, amit sohase fogok érezni, átélni, és csupán kényszerűségből dolgozom fel a véletlenül előttem kerülő témát. Meg vagyok győződve róla, hogy a magyar rendezői gárdából igen sokan tudnának kitűnő filmeket készíteni, ha megfelelő idő állna rendelkezésükre és ki-ki olyan témát dolgozhatna fel, ami lelkületéhez közel áll. Nem várhatunk viszont eredményes munkát azoktól a rendezőktől, akik anyagilag nem lévén függetlenek, kénytelen-kelletlen elvállalnak minden felajánlott témát és néha csupán napok állnak rendelkezésükre a film megkezdése előtt, ami természetesen lehetetlenné teszi akár a részletek, akár az egész mű átgondolását.

— Ezenkívül az anyagi megkötöttség, a művészek személyének kiválogatása, szabadidejének kérdése, mindegyik gátolja a rendező szabadságát, ami által fejlődési lehetőségei is nagy mértékben korlátozva vannak.

A rendező és a közönség

— A közönségnek inkább az intelligens része vesz tudomást a rendező munkájáról, hiszen a rendező természetesen nem kerülhet olyan szoros kapcsolatba a nézővel, mint a színész, aki közvetíti az író és rendező művészetét. A színészt mammutnagyságra fokozom a közönség előtt, így a közönség

az ő arckifejezésén, teljesítményén keresztül kapja a mondanivalót. Ő kapja tehát a tapsot is. Ha azonban a film megbukik, úgy a rendező rögtön előtérbe kerül s évek mulnak el, amíg kiköszörülheti a csorbát.

— Mikor gyártotta első filmjét?

— Magyar filmet 1933. óta

A »HOTEL KIKELET« EGYIK KEDVES JELENETE

készíték. Eddig gyártott filmjeim: *Ellopott szerelem*, *Pesti mese*, *Hotel Kikelet*, *Az ember néha téved*, *13 kislány mosolyog az égre*, *Magyar feltámadás*. Ezekben a filmekben keresztül tanultam meg a rendezés mesterségét, vagyontalansági esküvel, vádlottak padjával és minden elképzelhető nehézséggel együtt.

— Ezután készültek el az »*All a bálé*«, »*Igen vagy nem*«, majd a »*Végre*«, »*Miért?*«, »*Férjhiúság*«, »*Késő*« filmeket rendeztem.

— Melyiket találja ezek közül legsikerültebbnek?

— *Az ember mindig legutolsó munkáját szereti legjobban*. Ez alól én sem vagyok kivétel.

A HAJDU-DARÓCZY
FILM EMBLÉMAJA

— Honnan került filmjeire a Hajdu-márka?

— Eredetileg vállalkozásunk neve Hajdu-Film Kft. volt. Most már utóda Daróczy József.

— Miért nevezik akkor még ma is Hajdu-Filmnek?

— A felsorolt filmek sikerét és közismertségét a Hajdu-márka (emléma) rögzítette meg a közvéleményben, melynek különösen külföldön igen nagy sikere volt. Számítalanszor kaptam a háborút megelőző időkben még Angliából is karácsonyi üdvözlőt (Christmas greeting), melyben arra kértek, hogy üzleti levélpapíromon válaszoljak.

— Utolsó kérdésünk volna — milyennek látja a magyar film jövőjét külföldön?

— Nehéz ezt jelenleg megjósolni, hiszen — hogy úgy mondjam — külpolitikai kérdés.

— Magyar rendező vagyok és magyar filmet csinálók, iparkodom jól csinálni — a többi bizony nem az én dolgom.

Gyimesy Kásás Ernő

AZ EZREDIK MAGYAR HIRADÓ

Szalad az idő, pereg a film. A gyorsan múlt évek eseményeit korunk krónikásai pergőképben is megörökítik kortársaik az utókor számára. Az utolsó évtizedekben egyre több filmhíradó jelent meg a világ minden táján, hogy tizenöt perc alatt beszámoljon az elmúlt napok legfontosabb eseményeiről. Messze országokból, a tengerentúlról hajón, vasuton, repülőgépen, autón érkező filmfelvételekből lázas gyorsasággal összeállított mozgókép-ujdonságok tájékoztatják a mozilátogatókat, ugyanakkor hétről-hétre újabb anyaggal gazdagítják a történelmi értékű filmtárakat.

Magyarországon igen hamar — az európai kis országok között vezető helyen — kezdték el a híradófelvételek forgatását. A század eleje óta mind gyakrabban készültek riportképek, amelyeket az újságolvasó közönség örömmel üdvözölt a mozgókép vásznán. A világháború haditudósítói képeit, majd a háborút követő évek esetenként bemutatott híradófelvételeit közel két évtizeddel váltotta fel a hetenként rendszeresen megjelenő Magyar Híradó. Az új filmújság megteremtőit az a cél vezette, hogy egyrészt a külföldi híradófelvételek mellett a hazai eseményekről is beszámolhassanak a mozgó közönségnek, másrészt külföldre is elkerülhessenek a filmen megörökített legfontosabb magyar történések. A trianoni csonkaország a küzdelmes években ezen az úton is kifejezésre akarta juttatni élniakarását.

A huszadik éve hetenként megjelenő magyar híradó még a némafilm korában megkezdette külföldi kapcsolatainak kiépítését. Amikor azután lépést tartva a fejlődéssel a harmincas évek elején bevezette a hangos filmhíradók kiadását, széles körben megnyílt a lehetőség a külföldi cserehálózat megteremtésére.

Rövidesen Európa majdnem minden országából, sőt más világrészekből is érkeztek híradófelvételek a Hangos Magyar Világhíradó számára. A mindjobban közzismertté vált hangos filmautó hazai felvételei pedig messze országok mozgóképszínházaiban hívták fel a figyelmet Magyarországra.

A híradó lelkes operatőrjei hétről-hétre megjelentek a legjelentősebb eseményeknél. Pergőképek beszámoltak örömről és bánatról, nagy eredményekről és súlyos csapásokról, a mindennapi élet apró kedves jeleneteiről csakúgy, mint a nemzet

sorsdöntő pillanatairól. Így rögzítették hónapról-hónapra, évről-évre a magyarság eseményeit. A növekvő filmtárban többszáz ezer méter filmanyag örökíti meg a trianoni békeparancsban feldarabolt ország heroikus harcát elcseszésében, törhetetlen hitét a jövőben, majd küzdelmes, de eredményes haladását a feltámadás útján...

A napokban az ezredik magyar híradó kerül bemutatásra. Ez a határkö nemcsak a magyar filmszakma ünnepét jelenti, hanem az elcseszésből talpraállott nemzet történelmének filmen megörö-

kített dicsőséges fejezetét is. A második ezer magyar híradó felvételeit a magyarság élet-halál harcának korszakában kezdik el forgatni a film krónikásai. Az ünnepi kiadások azt kívánjuk a magyar híradónak, hogy az elkövetkező két évtizedben további sikeres magyar haladásról számolhassanak be és az elmúlt évekhez hasonlóan szép eredményeket örökíthessenek meg az utókor számára, mint teheték azt az első ezer híradó felvételeinél. Legyen a filmkrónika második fejezete a teljes magyar feltámadás híradósorozata.

Mivel támogathatná a rádió a magyar filmet?

Évekkel ezelőtt szokásban volt a rádiónál, hogy egyes nagyobb filmbemutatók alkalmával, több esetben külföldi filmek premierjekor is, közvetítést adott valamelyik nagyobb filmszínházunkból. Ezek a sikerült rádióközvetítések nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy felkeltse a közönség érdeklődését s ezzel komoly támogatást nyújtott a rádió. *Most már hosszú évek óta nélkülözünk minden ilyen helyszíni közvetítést, pedig azóta a magyar*

filmgyártás, amely olyan sok gonddal és nehézséggel küzdve fejlődött a mai színvonalra, *igazán megérdemelné a rádió támogatását.*

A közvetítéseket általában szereti a közönség. Ezt láthatjuk abból is, hogy minduntalan műsorára tűz a rádió helyszíni közvetítéseket, ünnepségekről, színházakból, sőt még a cirkuszról is. Nem is beszélve a sportmérkőzésekről, amelyeknek közvetítése valóban nélkülözhetetlen a rádió műsorában.

Tessék kitalálni!

A magyar film, nem tudni milyen oknál fogva, valóságos mostoha gyermeke a rádióknak. Ha összehasonlítást teszünk a külföldi rádiók és a magyar rádió műsora között, akkor azt láthatjuk, hogy mindenütt sokkal többet foglalkoznak a filmekkel, mint nálunk. A magyar rádióban, ha például filmdalokat közvetítenek, akkor csak egyszerűen így jelenti be a bemondó:

— *Filmdalok következnek.*

Azután megszólal a zene és egymásután lejátszanak tíz-tizenöt hanglemezt magyar és külföldi filmekből, de *senki nem tudja, hogy melyik filmből, milyen zeneszerző művét és ki énekel a hanglemezen.*

Ezt a módszert csak akkor lehetne megérteni, ha egyúttal a rádió pályázatot hirdetne előfizetői körében, hogy ju-

talmat kap az, aki kitalálja, hogy a hanglemek milyen filmből valók, ki a zeneszerző, ki a versíró és ki az, aki énekel?

Minden más hanglemes előadása előtt — kivéve a könnyű tánczenét — bemondják a zeneszerző és az énekes nevét. *Egyedül a filmzenékről*

készült hanglemek elbádosakor titkolják el a közönség előtt a szerző és szereplő művészek neveit. Olyan ez, mint hogyha egy hangverseny közvetítése előtt így szólna a rádió bemondója:

— Kedves hallgatónk, most hangversenyt közvetítünk.

S azután megszólalna a zene és senki nem tudná, hogy a hangversenyt honnan közvetítik, milyen zenekar játszik, ki a karmester, kik a közreműködő énekesek és találgatni kellene, hogy milyen zeneszerzők műveit adják elő.

A magyar rádió általában véve annyit mond be és annyiféle nyelven. Igazán lehetne néhány másodpercnyi időt szakítani arra is, hogy a filmek hanglemezeiből többet is tudjon meg a közönség, mint azt, hogy filmzene. *A rádióknak ez a rendszere egyenesen sértő a magyar filmművészetre.*

A külföld példája

Mi nem kívánunk ennyit, nem kívánjuk, hogy ennyi bemondással vegyék el az időt, de *azt mindenesetre elvárja a magyar filmgyártás, hogy a jövőben, ha filmdalokat közvetítenek, legalább a film címét, a zeneszerző és az énekes nevét mondja be a rádió.*

A közönség is bizonyára háálás lenne érte.

Akiket a mikrofon elé kellene állítani

A magyar filmgyártás az utóbbi években komoly fejlődést ért el és mint jól tudjuk, európai viszonylatban a nemzetközi filmverseny eredménye alapján ma a harmadik helyen áll a német és olasz filmgyártás után. A velencei Biennale-t követően hallottunk is egy-két előadást a magyar filmek velencei sikeréről, azután — ha jól emlékszünk — mindössze még egyszer szerepelt műsoron kb. két hónappal ezelőtt egy előadás, amely filmmel foglalkozott és arról különböző, nem éppen szakszerű megállapításokat tett. Afféle dilettáns előadás volt, amely inkább érzelmi alapon elmélkedett, sem mint-hogy a közönséget érdeklő szempontból szólt volna hozzá a filmgyártáshoz és annak problémáihoz.

Csodálatos és megfoghatatlan dolog, a rádió vezetőségének mindezt ideig nem jutott eszébe, hogy megszólaltasson a mikrofonban filmírókat, filmrendezőket, filmgyártókat, díszlettervezőket, ruhatervezőket, operatőröket, összeállítókat, felvételvezetőket, sőt, akik minden bizonnyal a közönség részére igen érdekes és tanulságos dolgokat mondhatnának és nem kétséges, hogy mindenki élvezettel hallgatná őket.

Ma a legnagyobb közönsége van a rádióknak és a filmeknek. Miért van az tehát, hogy a népszerű rádió a legnépszerűbb, új művészetről, a filmről úgyszólván nem akar tudomást venni.

Helyszíni közvetítés a stúdiókból

Hallottunk már közvetítéseket alapköltségekről, közgyűlésekről, jubileumi ünnepekről, hallottunk közvetítést balettiskolából, főzötanfolyamról, de alig hallottunk még közvetítést a filmstúdiókból. Távol áll tőlünk, hogy az előbb említett közvetítéseket a legkisebb mértékben is lekicsinyelnék, vagy nem tartanánk hasznos és helyes dolognak, csak éppen megemlítjük, hogy az általános ismeretterjesztés szempontjából a filmgyártás van olyan fontos legalább is, mint mondjuk a balettiskola. És érdekesség szempontjából

a műtermi felvételek furcsa és izgalmas munkáját közvetíteni bizonnyal sokkal élvezetesebb lenne a közönség részére, mint az, amikor a cirkusz igazgatója nyilatkozik arról, hogy milyen külföldi artisztaszámokat szerződte a jövő évadra.

Az sem volna érdektelen,

hogyha a rádió mikrofonjával kísértálnának valamelyik érdekes külső felvételekhez és érkezhetné a közönség, hogyan, milyen nehézségek között, milyen különleges berendezéssel és mennyi körültekintéssel készülnek az ilyen felvételek. És ahogyan a sportmérkőzések után megszólaltatják a győzteseket, ugyanúgy a film nehéz és fárasztó mun-

kája közben megszólaltathatnák a filmek szereplőit, rendezőjét, gyártásvezetőjét és nem utolsósorban a világsztár és díszlettervező munkásokat, akik fanatikus harcosai és segítői annak a magyar filmgyártásnak, amelyre méltán büszkék lehetünk, és ezt nem szégyen bementeni a rádióban sem.

Semmi respektum nincs senki előtt

— mondja szomorúan Vaszary Piri, aki mint Csontos-feleség játszik az „Orient expressz”-ben

Vaszary Pirivel a Hunniában találkoztunk. Házi ruhájában, nagy fehér kötényében és szép hosszú zsinóron fűg-

gő pápaszemével, illetve lorgonjával, valódi mama. Olyan mama, akinek már eladó sorban levő leánya van!

A nappali szoba kerevetén ül és mint jó mamához illik, aki leánya sorsát annyira szívén viseli és csak egy célt ismer az életében, az pedig a család, a családi béke és gyermekének boldogsága, — harisnyát stoppol. A kis kezek asztalnál áll férje, aki nem más, mint Csontos Gyula, s éppen egy jó szivarra gyújt rá. Vaszary Piri hamisíthatatlan Vaszary-mosollyal az arcán, néz fel ura-parancsolójára: Csontosra.

Szól a duda, vége a felvételnek. Kis szünet következik. Ez alatt a pár perc alatt odatelepedünk Vaszary Piri mellé a kerevetre, s néhány kérdést intézünk hozzá.

Először is a szerepe felől érdeklődünk.

— Csontos felesége vagyok, Törökné, a Török Rózsai ma-

mája, akinek a szerepét a kis Pelsőczy Irén játssza. Jó a szerepem, sok kedves mulató helyet adódik benne — mondja vidáman, de azután hirtelen elkomorodik és sóhajt egyet... .

Első pillanatra fel sem tűnt előttünk, ez a sokat sejtető szívből jött sóhajtás, csak amikor a további kérdéseket tesszük fel Vaszary Pirinek értjük meg a sóhaj igazi okát.

— Sokat foglal el idejéből a film és a színház?

— Pirike felelet helyett csak bólogat. Arcára kiül a szomorúság, s amikor látja megdöbbenésünket, feleli:

— A családomat kellene megkérdezni.

Mostmár mintha valamit sejténénk, tovább fűzzük a gondolatot.

— Azt szeretnénk tudni, hogy mint jó családanya, feleség zökkenő nélkül össze tudja egyeztetni az otthoni életet a film és színházi elfoglaltságával?

Megint csak várni kell a feleletre egy kis ideig.

— A gyerekek előtt semmi respektum nincs. Még a legkisebb előtt sem. Senki nem veszt komolyan... .

... bizonyára azért, mert otthon is olyan víg légkört teremt maga körül a művésznő, mint a filmjeiben — folytatjuk a feleletet.

Közben készülnek a következő felvételekhez. Cseréphy rendező megáll mellettünk. Néma figyelmeztetőjel, hogy azonnal kezdődik a következő jelenet forgatása!

Hogy valami komolyabbat is kérdezzünk Vaszarytól, a színésznői utánpótlás problémáját érintő kérdést teszünk fel neki.

— Nem gondolt még arra,

hogy a többiek példájára saját maga is színészképző magániskolát szervezzen és úgy neveljen méltó utódokat a magyar színművészetnek?

— Az utánpótlást illetően —

feleli — nem tudok semmi újat mondani egyszerűen azért, mert nem látom őket.

Oly kevés időm van filmeket megnézni és a filmnél is aránylag kevés fiatallal akadtam még össze. Azután a nevelés oly sok fáradsággal és idővel jár, hogy még azt a kis szabad időt is, amit jelenlegi elfoglaltságom mellett a családom számára szakítani tudok, nem áldozhatom fel más célokra. Legtöbbször az a helyzet, hogy a filmszínésznői babérokra áhító fiatalokat elszedíti a moziban látható »pompa« és »fény«, ennek folytán nagyon sok tehetségtelen akarja megtanulni a színészetet, ami mondanom sem kell, hogy lehetetlen, hiszen mint más alkotóművészet-

hez, ehhez is abszolút rátermettség kell. A színészet mesterségbeli részét elsajátíthatja bárki, de éppen ez jár a nevelőre nézve óriási fáradsággal, mert a nevelt nem a saját egyénisége szerint fejlődik és válik nagygyá, hanem a nevelő egyéniségét veszi át egész életében. Egy karakter rossz imitátorává válik. Igen, az abszolút tehetség... .

— Pirike — szól közbe Cseréphy — ne haragudj, most már gyere a felvételhez, mert csak rád várunk!

Abszolút tehetség! Ez a két szó zsong a fülemben akkor is, amikor Vaszaryt a következő felvételeknél vakító fényességgel veszik körül a lámpák.

— Nem gondolt még arra,

— Nem gondolt még arra,

— Nem gondolt még arra,

— Nem gondolt még arra,

Mindenkit szeretek, mert mindenki szeret engem is

Villámintervju a „kis” Pelsöczy Irénnel

Már az ötödik filmjét forgatják Pelsöczy Irénnek, aki még nem is olyan régen aratta első meggyőző sikerét a »Harmincadik«-ban, ahol Páger Antal partnere volt. Most az »Orientexpress« Délibáb-

film legújabb produkciójában játssza Vaszary-Csontos leányként az egyik főszerepet.

Két jelenet szünetében húzzuk ki a szobakulisszák mögé és nekiszegezzük a szót:

— *Intervjút kérünk!*

— *Buta vagyok én ahhoz kérem.* — feleli kedvesen, nem kis megrökönyödésünkre.

Pedig ha végignézz az ember ezen a bricsesz nadrágos, lakkcsizmás, fehérblúzos bar-

na kislányon, akinek a szeméből csak úgy árad az eleven-ség, az élet, úgyszólván tudjuk, hogy ezt a feleletet csak azért mondta, *meri maga is meg van győződve az ellenkezőjéről.*

Eddigi filmjeiben többé-kevésbé abban az »édes-aranys« kislányos szerepekben láttuk, amely szerepeket ép úgy kinő az ember, mint egy műrostmentes öltönyt, amit kamaszkorban kapott az ifjú, de még az első egyetemi éveit alatt is felvehetné, ha — nem rövidültek volna meg a nadrágszárak, ha nem lett volna szűk vállban a zakó...

— *Milyen szerepeket, vagy szerepkört szeretne leginkább játszani?*

A fiatal, majdnem a nagy álmodozók lelki világában élve ugrik ki eléünk, tapasztalatlan (nem túlzás, ezt mondjuk!) egyénisége, amikor gondolkodás nélkül feleli:

— *Mindegyiket! Én még tanulok és még sokáig kell tanulnom, ezért akarok kezdetben mindent játszani, ha pedig játszom, szívem szerint játszom a szerepeimet. Nem a pénz varázsa vonz, hanem a hivatásérzet. Egy jó színésznek minden szerepben meg kell találnia önmagát, ha nem*

találja meg benne az egyéniségét, akkor nem szabad elvállalnia azt.

Hát ez eddig gyönyörű!

A kis Pelsöczy egészen »nagye« véleményt mond! Ha ennyire öntudatos a hivatásában, vajjon milyen lehet a privát életben?

— *Szerelmes?*

— *Nem. Nem vagyok szerelmes természetű. Meg nem is igen érnék rá, — vág vissza élesen, mintha a legsúlyosabb feltételek mellett vív-nánk kardpárbajt.*

— *Allandóan dolgozom, — hirtelen lekopogja — szombaton fejeztem be az »Anyám-asszony katonáját«, ma már megint itt vagyok a Hunniában.*

— *Mi a kedvenc szórakozása?*

— *Az olvasás.*

— *Kedvenc írója?*

— *Móricz Zsig! (Igy mondja: Zsig!)*

— *Miért?*

— *Én magam is vidéki vagyok. A kanyargós Tisza partján születtem és amikor a Móricz könyveket olvasom, belőlük a magyar föld szagát érzem ki, az igazi magyar vidéket látom, amelyet minde-néhfélőt szeretem.*

(Micsoda szép, súlyos fele-

let ez; sokan, igen sokan tanulhatnának ebből a dunaparti színes nádszékerek rajongói közül...)

Most egy utolsó kérdést intézünk Pelsöczy Irénhez. Talán most majd kevésbé fog vigyázni a »női diplomáciára« és a művésznői »hivatásérzetre«.

— *Kivel szeret legjobban játszani? Munkáján keresztül eddig melyik rendezőjét kedvelte meg legszívesebben?*

Pelsöczy Irénnek felvillannak szép barna szemei, de a huszonegyből nem enged. Nem csúszik meg a narancshéjon. (Banán, sajnos már régen nincs.) Minden előbbi válaszá-nál ez a legrutinirozottabb:

— *Mindenkit szeretek, mert mindenki szeret engem is. Aki jó hozzám, én is jó vagyok ahhoz.*

Kézfogás közben mondja: — *Az »Orientexpress«-ben Török Rózsi vagyok és nagy színész nő akarok lenni. A végén az is leszek. Ugy bizony.*

Nem kétséges, hogyha valaki ennyi önbizalommal, intelligenciával, szépséggel, tüzzel és helyesen adagolt szerénységgel, no meg ennyi tehetséggel is rendelkezik, akkor abból ne válják igazán nagy művésznő? Cs. M.

MIT HOL JÁTSZANAK BUDAPESTEN

A boldogság komédiája

A harmincadik

A kútásó leánya

A nap hőse

A nőnek mindig igaza van

Az első randevú

Barlettai párviadal

Csalódás

Csókolj meg

Döntő mérkőzés

Éjjelre kiderül

Fények az éjszakában

Férfihűség

Halálos csók

Házassággal kezdődik

Istenek kedvence

Kadétszerelem

Glória

Hunniá, Ipoly, Nap, Népszínház.

Barlang

Beleznay

Baross, Damjanich, Józsefvárosi, Körönd, Rákóczi, Turán

Rádius

Hazám

Deák, Kaszinó

Csaba

Délibáb

Alkotás

Kamara

Andrássy, Kultur, Palota, Pluto, Tátra, Turul, Ugoesa

Kristály

Átrium, Fórum, Szittyá

Uránia

Korona

Késő

Legény a gáton

Legényvásár

Megbélyegzett asszony

Ópiumkeringő

Pardon tévedtem

Pascal két élete

Rácsnélküli börtön

Stan és Pan

Szegény gazdagok

Szélvészkiasszony

Szerelmes asszonyok

Szeressük egymást

Szírusz

Szudáni szerelem

Titkos parancs

Uz Bence

Üzenet a Volgapartról

Vörös vihar

Nemzeti Apolló

Corvin, Korzó

Ujbuda, Pest

Székelly

Scala

Vitéz

Mesevár

Erzsébet

Toldi

Ráday

Bethlen

Duna

Tisza

Éva

Omnia

Anna, Hungária

Maros

Adria, Attila, Béke,

Belvárosi, Budai

Apolló, Homeros,

Diadal, Flórián,

Nép, Nyugat, Otthon,

Petőfi, Szivárvány,

Tinódi, Zugló

Ósbuda

Késő

Irlta és rendezte:
Daróczy József
Forgatókönyvvel közreműködött: *Asztalos Miklós*
Zene: *Buday Dénes*
Főszereplők: *Bulla Elma, Muráti Lili, Jávor Pál, Sárdy János*
Produkción: *Hajdu-Daróczy*
Fényképezte: *Eiben István*
Hangmérnök: *Rónay Gyula*
Forgalomba hozza:
Mester-Film
Cenzura: *aluli*
Beszél: *magyarul*
Hossza: *2413. méter.*
Bemutatta: *Nemzeti Apolló.*

film-szakácsművész nagyszerűen ért ahhoz, hogyan kell inyencek részére filmet tálalni. Végy háromszáz méter hűsége asszonyt, ötszáz méter híres professzort, aki másba szerelmes, végy háromszázötven méter démont, aki viszont csak a férjét szereti, végy háromszáz méter rajongó tenoristát, tégy hozzá kétszáz méter harcteret, száz méter repülőgépet, százötven méter izgalmas operációt, életmentést, tégy hozzá végül izlés szerint egy melódikus slágerszámot, megfelelő kísérő-

A »Késő« egyik drámai jelenete.

Hamisítatlan Daróczy-alkotás. A »Férfihűség« késői ikerestvére. Egyes német zeneszerzők »Was euch gefällt« (ami nektek tetszik) címmel szoktak időnként összeállítani zenealkotásokat, amelyekbe összefoglalják az elmúlt egy-kétszázéves csaknem valamennyi ismert slágerét és ezzel a rendkívül kedves muzsikával szórakoztatják az embereket. Az ilyen alkotásokban nincs semmi új, legfeljebb az összekötő részek, a tálalás, a hangszerelés. A közönség mégis szereti ezt a műfajt, mert egyszerre és együttesen kapja mindazt a közismert melódiát, amit az elmúlt évek folyamán megszeretett és szívesen hall. Ilyen körülbelül az új Daróczy-film is.

Daróczy József, ez a kítúnó

zenét, egy kis meghatottságot, könnyeznivalót, némi derűt, állítsd össze és tálald kétezerezer száz méteren. A recept körülbelül ez. Nagyszerűen bevált, izletes, és ami a fő, mindenki szereti.

A film története az, hogy egy orvosprofesszor (Jávor), aki világhírű sebész, szerelmes egy fiatal színésznőbe (Muráti), de ezt az érzelmét évekig nem vallja be, sőt az ő rábeszélésére megy férjhez a színésznő egy kítúnó fiatal tenoristához (Sárdy) s a két fiatal ebben a házasságban még is találja teljes boldogságát. A sebész tanár felesége (Bulla) aggódva figyelni férjének lelki vívódásait, de az urát olyan kimondhatatlanul szereti, hogy még a lemondásra is képes volna, csak hogy megszerezze férjének a

teljes boldogságot. Egy sikerben gazdag színházi premier után a sebész végül bevallja a színésznőnek, hogy már évek óta szereti, de ez a valóság már késő... A színésznő szereti a férjét és nem hajlandó az orvostanár kérésére elválni és hozzámenni feleségül. A tanár még aznap éjjel harctéri szolgálatra jelentkezik és néhány óra múlva már repülőgéppel indul a frontra, hogy mindig ott legyen, ahol reá a legnagyobb szükség van. Felesége rémülten eszmél arra, hogy férjének lelki egyensúlya megingott, felkeresi a színésznőt és arra kéri, hogy váljon el az urától, ő is elválik és a színésznő menjen férjhez az orvostanárhoz és tegye boldoggá. Ő hajlandó lemondani mindenről, csak azért, hogy a férje megtalálja ismét lelki nyugalmát. A színésznő azonban most is megtagadja a kérésnek teljesítését s a professzor felesége is felhagy a további rábeszéléssel, mert a színésznő férjét épp akkor hívják be katonának, és mint tartalékos zászlós, a frontra indul. Kint a harctéren az orvostanár repülőgépet már mindenki ismeri. Kórházról-kórházra repül gépeivel és szakadatlanul operál, dolgozik, hogy segítsen bajtársain. Az egyik kórházba súlyos fejsérült tisztet hoznak, akit sürgősen meg kell operálni, s a betegben a professzor felismeri a színésznő férjét, a tenoristát. A súlyos műtét alatt orosz bombázógépek jelennek meg s a bombazáporban, amely a kórházat is éri, fejezi be műtétét a sebész tanár. Megmenti a fiatal férjet, de ő maga megsebesül s ennek követ-

keztében elveszti szemévilágát. Most már mind a két asszony kötelességének érzi, hogy ezt a bátorlelkű férfit boldoggá tegye. Ebben a nemes verseny- és fenkölt lelke győz.

A film rendezése ötletes és kiegyensúlyozott. Egyes jelenetek megoldása szép és hatásos. Az egész film olyan, amire azt szokták mondani: *tiszta munka*. A színészek játéka egytől-egyig kifogástalan. *Jávor* életének egyik legjobb alakítását nyújtja és *Bulla Elma* méltó partnere a rajongó, szenvedő és hűséges asszony szerepében. *Muráti Lili* úgyis mint színésznő, és úgyis, mint hűséges feleség teljes skáláját adja művészetének. *Sárdy János* derűs, kedves, bohémas figurája vonzó és szeretetreméltó. *Abonyi Gézá*t először láttuk filmen az adjunktus szerepében. Kítúnően megállta a helyét. A többi szereplők is egytől-egyig tudásuk legjavát adják.

A film dialógusai szépen gördülnek. *Asztalos Miklós* írói művészete biztosítja az irodalmi színvonalat. A díszletek szépek és gazdagok. Csak a színház nézőtere ellen lehet kifogásokat emelni. A film összeállítása hibátlan s az operatőr, *Eiben* munkája tökéletesen jó. A hang is végig kifogástalan.

Az egész film igen rendezés, szép, tisztességes munka. Nagy költséggel (félmillió pengő) készült és egész felépítésében, cselekményében van valami, ami a hasonló vonalon mozgó, amerikai filmekre emlékeztet. Jó értelemben.

A filmnek minden bizonynyel nagy közönségsikere lesz.

M. G.

Késő: Bulla—Jávor.

Legény a gáton

Rendezte: Bán Frigyes.

Főszereplők: Csikós Rózsi, Vaszary Piri, Hajmássy Miklós, Pethes Ferenc, Pethes Zoltán, Deésy Mária, Maklár Zoltán, Juhász József.

Hang: Kereszty Ervin.

Készült: Magyar Film Iroda.

Gyártotta: Siker-film.

Beszél: magyarul.

Bemutatta: Corvin, ápr. 9.

Az első igazi magyar burleszk vígjátékna készült

Pethes Ferenc.

Amerikai utánzatra, már ami a helyzetkomikumot illeti. Amíg ez a természetesség határáig nem ér, addig jó, de amikor ezt átallépi, túlságosan groteszkül hat. Ettől eltekintve a film sikerrel oldja meg feladatát, hogy ugyanis: fő a közönség kacagtatása. Ezt eléri a film és mi kell egyéb?

Egy ügyefogyott, éhbetlen fiatalember halálosan szerelmes egy szép szőke kislányba. Azonban ügyetlen és gyáva volta miatt már-már azon a ponton vannak, hogy a menyasszony szakítani akar vőlegényével. A leendő após azt tanácsolja a fiúnak, hogy vigyen végbe valami hős cselekedet és a tetten keresztül hódítsa meg a menyasszonyát. A fiatalember erre egy vándortársulatnál színészeket szerződött, hogy a másnapi kiránduláson mint rablók támadják meg őket, akkor ő lefegyverezi a »színész-rablókat« és mint hős fog mutatkozni a leány előtt.

Szerencsétlenségére a kirándulás közben valódi rablók közé kerülnek. A fiú nem tudja ezt, azt hiszi, hogy ezek a színészek és nagy ön-

bizalommal kezeli a rablókat, akik csak váltságdíj ellenében hajlandók elbocsátani a foglyokat.

A színészek fantasztikus rablójelmezbe öltözve viszont egy másik gyanútlan kiránduló társaságot támadnak meg, akik a színészeket nézik igazi rablóknak.

Az ügyetlen fiú oly talpraesetten viselkedik az igazi rablókkal szemben, hogy a végén is legyőzi őket, közben végtelen sora támad a komikus helyzeteknek. A menyasszonya mégis látja, hogy milyen bátor vőlegénye van, boldogan hajtsa annak mellé, halálra ijedt kis fejét.

A mese a komikumra van felépítve. A szereplők is mind ennek a célnak szolgálnak, amikor a jelenetekben játszanak.

Pethes Feri az ügyefogyott fiú szerepében tökéletes, ha a rendező keze még jobban bánik vele, talán még többet ki tudott volna hozni hálás szerepéből. Csikós Rózsi a menyasszony, kedves jelenéség a filmen, de valahogyan az az érzésünk, hogy nem érzékeli a filmszerű játékot. Sokszor nagyon hideg mozgásúvá válik. Hajmássy Miklós a rablóvezér alakját hünen játssza végig. Annyira kimaszkírozta magát, hogy csak hatalmas alakjából lehet igazi személyére következtetni. Még a hangja is más. Juhász József a leendő após személyében jobb nem is lehet. Vaszary Piri egy bős mama megszemélyesítője olyan jó, hogy egyedül maga is sikert jelent, ugyanezt lehet mondani Pethes Zoltánról, aki mint tudós, kis szerepében is a legvalószínűbb komikumot tolmácsolja. A kis Deésy Mária biztató ígért. Szép arcú és

Rév Erzsébet és (ágy alatt) Pethes Ferenc.

jól mozog. A többi szereplő is tudása javát nyújtja. Mind-egyiken a szó szoros értelmében látszik, hogy szívből játszanak.

A rendezésről már nem mondhatunk minden vonatkozásban jót. Túlzásokba nem kell esni, még akkor sem, ha mese, valóban mese... éppen azért nem! Az a »kötél-jelenet« a szakadékba való zuhanás után egy kissé erőltetett...

A fényképezés hibátlan, bár több távlati képet adhatott volna az utolsó jelenetekből. A kiállítás a filmnek megfelelő. Közönségsikere a premieren nagy volt. Még a kritikus szemek is mosolyogtak és ismételjük ez a fontos most: minél több vigalmat, kacagást adni a magyar mozilátogató közönségnek.

Cs. M.

Fruska

Rendezte: Bragaglia.

Főszereplő: Lilia Silvi, Hans Stüwe.

Cenzura aluli.

Hossza: 2074. méter.

Beszél: németül.

Produkción: Lux.

Forgalombahozza: M.I.F.

Bemutatta: Atrium.

Livia Silvit már mint Székvészisasszonyt szívbe zárta a magyar közönség, de most, hogy a Fruskában láttuk, biztosak vagyunk, hogy végér-

vényesen a kedvencei közé sorozza. Ami ebben a fogalomban van, hogy »fruska«, az mind megtalálható az Atrium és Omnia németnyelvű olasz újdonságában, melynek címszerepében Lilia Silvi tehetségének legjavát adja. A fiatal, leányos bájtól — a minden akadályon keresztül-törő eleven erőig, annyi kedves humorral oldja meg feladatát, hogy mindenkit ellenállhatatlanul magával ragad. Érezzük, ő az igazi, édes, kis Fruska!

A mese is kedves. Lilian apja vállalatát akarja megmenteni, ezért beleegyezik, hogy egy öreg, gazdag üzlettárhoz menjen férjhez. De még az esküvő előtti napon megtudja, hogy áldozatával nem a bukástól mentené meg apját, hanem az új családi kapcsolat csak kitűnő üzlet volna számára. Egyszerűen megszökik a saját esküvőjéről. A nagymamájahez akar menekülni a rákényszerített vőlegény elől. De persze sorának irányítása kiesik a kezéből és sok romantikus és kacagtató bonyodalmon keresztül talál csak rá arra, akit megszeret. Egy induló luxus jachtra kerül, mint — potyautas. Felcsap hajóinasnak, hogy útjában ne legyen a »Kékszakáll«, rosszkedvű tulajdonosának, aki megcsömörlötten menekül a tengerre a nők elől. Sorsát azonban egyikük sem kerüli el. Egy viharos éjszakán hajótörést szenvednek, s a kis hajóinas grófi gazdájával együtt kerül egy lakatlan szigetre. Később ugyan kiderül, hogy a sziget nem is lakatlan, sőt egyáltalán nem is sziget, de mire emberlaktá vidékre vergődnek, az is kiderül, hogy megszerették egymást. A városba érnek. Egy szállodában Lilian találkozik volt öreg vőlegényével, aki elől újra meg akar szökni, mert nem tudja, hogy az közben feleségül vette saját nővérét. De most már a gróf az, aki mindent elkövet, hogy megtalálja. A szálloda telefonközpontjában, éttermében sok újabb, kedves bonyodalom, de természetesen a végén mégis csak megta-

A leányintézet hősei

Rendezte: *Vittorio de Sica*
Főszereplők: *Maria Mercaderi, Carla del Poggio, Leonard Cortese*

Cenzúra: *aluli*

Beszél: *olaszul*

Hossza: *2396 m* hosszú

Forgalombahozza: *Kárpát*

Bemutatta: *Korzó*

Három elemet használ fel a film rendezője érdekes, de nem újtémájú, színes alkotásában. A szélsőséges romantikát, a jóízű humort és a hazafiasságot. Az a kor, amelyben a film meséje játszódik, az olasz szabadságharc ideje, egyúttal a régi lovagkor romantikus levegőjét is érzékelteti. A (megközelíthetetlen

lálja a »Kékszakáll« kabinjában a volt kis hajóinast!

Lilia *Silvi* méltó partnere a gróf szerepében a rég nem látott, kitűnő *Hans Stüwe*. Nyugodt, biztos játékával, rokonszenves, fölényes megjelenésével ugyancsak hozzájárul a film megérdemelt sikeréhez. Pompás alakítás az előkelő, öreg vőlegény figurája is.

A rendezés is megérdemli, hogy megdícsérjük. Teljesen alkalmazkodik a mese vidám, üde karakteréhez. Óvakodik attól, hogy a burleszk valószínűtlen fordulataival hason, mégis ki tudja használni az adódó, derűs helyzeteket. Megmarad a finom humornál, de ezt aztán mesterialag adagolja, ízlésesen fozkozza. Végig lendületes.

Meg kell még emlékeznünk a film gyönyörű erdei és tengerparti külső felvételeiről, valamint a mesteri fényképezéséről és világításáról is. Hogy csak egy példát mondjunk, az éjszakai hajófedélzet képeire emlékeztetünk. Itt egyébként a remek harmonika számot is meg kell említenünk, amellyel a matrózok szórakoznak. Kitűnően sikerült a film német szinkronizálása is.

Örömmel üdvözljük ezt a filmet azért is, mert bizonyítva látjuk benne azt az érzésünket, hogy a finomhumorú, szellemes vígjátéknak is van magyar sikere, hogy nem csak a vaskos humor tud derűt kelteni, hanem az ízléses igényű közönségnek ez a műfaj is elsőrendű élvezetet nyújt.

H. I.

leányszív, a gáncsnélküli lovag, a titokzatosság, félelem mindentől, ami természetes)

A két szerelmes utoljára látja egymást.

fiatalság azonban olyan gazdag, a szerelem pedig annyira örök, hogy kimeríthetetlen variációiban és elkopthatatlan az időben.

A filmben mindenki megtalálhatja a hozzá legközelebb eső részt, a szórakozni vágyó a briliáns humort, az érzelmességre éhes a szerelmet, az olaszok pedig a legnépszerűbb nemzeti hőst, Garibaldit és világát.

A film meséje kevésbé bőkezű, mint a képen pergő cselekményekkel tűzdelt rendezés.

Az előkelő nevelőintézetben két, egymással régi ellentétben élő család leánya kerül össze: a gögös és szegény grófkisasszony (Maria Mercader) és a gazdag polgárleány (Carla del Poggio). Az inté-

zet falain belül is tovább küzdenek. Jellembeli sajátágaik azonban kiütöknöznek. A gazdag leány vakmerően merész forradalmi típus, az arisztokrataleány búbjósan gyöngéd és gyönyörű. Abban a korban játszódik az esemény, mikor a Garibaldisták szervezkednek s az üldözöttek egyike, Garibaldi hadnagya (Leonardo Cortese) sebesülten az intézet falai között keres menedéket. A sebesült hőst sikerül is a szeles, de jószívű kis polgárleánynak a kertésznél elrejtetnie s az ápoláshoz a grófkisasszonyt hívja segítségül, aki a sebesült hadnagyban titkos szerelmesére ismer. A két leány egymással vetekszik a fiú megmentésében. Am a rejtegetés kiderül és most már karhatalommal akarják a

A »Leányintézet hősei« nagy olasz film egyik érdekes lovas jelenete.

ísztet foglyul ejteni. A regis-
láris katonaság megostromol-
ja a kertészlakót, melyben a
harcost és lovát sikerült ez-
ideig elzárni a külvilágtól,
de most már heves tűzharc
fejlődik ki a különféle eszmék
harcosai között. A szelidlelkű
grófkisasszony is állja a go-
lyózapot, hogy szerelmesét
védelmezze, míg hőselkű
védtársnője árkon-bokron át
lőháton száguld Garibaldi
szabadcsapatáért, hogy a fog-
lyokat kiszabadítsák.

A hadnagy és szerelme-
se sohasem látják többé egymást.
A harcos polgárleány férjhez-
megy, s ezt a kis történetet
évtizedekkel később unokái
előtt eleveníti fel.

A jó filmre való meséből
nem volt nehéz jó filmet ké-
szíteni. A kitűnő típusú ker-
tész állapotát is. A szerepel-
tetett fehér egér, szárnyasok,
a harcos paripájának bekap-
csolása sok bájos helyzetko-
mikumra ad alkalmat. Ezáltal

egészen sajtáságos humorral
egyensúlyozza ki a film szo-
morúbb epizódjait. Természe-
tesen az intézeti élet csíny-
jei is sok szím bevetésére ad-
nak alkalmat. Igen szépek a
lovasszerepek is. A kitűnő-
nően alkalmazott tájak szép-
ségét bravurosan töltik be a lo-
vascsoport felvételei, mellyel
a film izgalmasságát az ame-
rikai cowboy-filmek lükteté-
sére emelik.

A szereplők kivétel nélkül
szépen oldják meg feladatuk-
at. Legkevésbé a leányin-
tézeti egyenruha tetszett,
mely inkább a karikatúra ha-
tását kelti, mint a gyönyör-
ködtetését. A rendezőt azon-
ban itt a kor viselete köte-
lezte. A hangfelvétel brili-
áns. A bájos, sokrétű film
alkalmas arra, hogy a leg-
vágatottabb és legkülönfé-
lébb ízlésű közönség is meg-
találja benne azt a részt, ami
tapsra készíti.

K. Gy. E.

A nagy per

Rendezte: *Borsody Ede*

Zene: *Werner Bochmann*

Produkció: *UFA*

Beszél: *németül*

Cenzura: *aluli*

Főszereplők: *Heinrich George*
Albert Hehn, Dagny Servaes,
Jutta Freybe.

A németek megint egy
ragyogó, nagyszabású film-
alkotással leptek meg ben-
nünket. Mindent megtalálunk
ebben a filmben, ami az iga-
zi, nagy sikerhez kell: érde-
kes ötlet, izgalmas tempó,
szellemes feldolgozás, várat-
lan fordulatok és nem utolsó-
sorban a szereplők nagyszerű
játéka.

A film legnagyobb része
azt a törvényszéki tárgyalást
mutatja be, mely az ügyne-
vezett »Casilla-perrel« foglalko-
zik. A történet kezdete előtt
tíz évvel elrabolták és meg-
gyilkolták Binnie Casillát, az
akkor világhírű, négyéves
gyermekfilmsztárt. Most kéz-
re került a gyanúsított, egy
Peter Roland nevű fiatalem-
ber, aki ellen igen sok súlyos
adat szól. — Peter Roland
felkelti Caesar Vandergrift,
a híres védőügyvéd érdeklő-
dését és ez elvállalja a vé-
delmét. Megkezdődik a ta-
nuk kihallgatása, melynek so-
rán betekintést nyerhetünk az
amerikaiak számunkra külö-
nös, idegenszerű, és bizony-
gyakran aljas módszereibe és
szokásaiba. Hamarosan kide-
rül, hogy Binnie mostoha-
anyja nem az a megtörtszívű
mártír, akinek szeretné magát
feltüntetni. Pl. hamis tanuval

lomásra bűjt fel bőséges fi-
zetség árán egy spanyol ko-
nornát, aki Binnie édesany-
ját igyekszik befektetni. —
Mrs. Casillával ellentétben
Roland azt állítja, hogy ő a
rablás napján nem telefonált,
hanem levelet írt a Casilla-
házaspárnak, ezt azonban az
özvegy nem akarja megmu-
tatni, nehogy a levélben fog-
laltak alapján kedvezőtlen

színen tűnjék fel. Természe-
tesen az asszony tagadja, hogy
ilyen levelet valaha is kapott
volna. — Peter Roland külön-
ben előzőleg elmondja Van-
dergriftnak, hogy az egész
vád alaptalan: ő ugyan va-
lóban elrabolta Binniet, hogy
megmentse szívtelen szülei ki-
zsákmányolásától, de a kislány
még ma is él egy távoli far-
mon, azóta mindig együtt
voltak. A vérfojtos ing onnan
származik, hogy menekülésük
közben Mrs. Casilla utánuk
lőtt és eltalálta Binniet. A
lövést különben az özvegy
sem tagadja. Ezt hallva, Van-
dergrift leánya rögtön eluta-
zik a farmra, hogy elhozza
Binniet és szükség esetén elő-
állíthassák, mint döntő bizo-
nyítékot a vádlott ártatlan-
sága mellett. Azonban ezt a
tervet megtudják Mrs. Ca-
silla és bűntársai, megelőzik
a lányt a farmon és elrabol-
ják Binniet. A lány odaérkez-
ve már csak a felgyújtott
farmot találja. — Közben fo-
lyik tovább a tárgyalás. Ki-
derül a vallomásokból az is,
hogy Binnie szülei mestersé-
ges módon akarták a gyermek
fejlődését megakadályozni, ne-
hogy ezáltal elveszítse vonzó-
erejét és szerződés nélkül ma-
radjon. A hangulat kezd Mrs.
Casilla ellen fordulni és mi-
kor megtalálják házában Pe-
ter Roland sokat emlegetett
levelet, mindenki viharosan
ünnepli a vádlottat és felmen-
tése már bizonyosnak látszik.
— Elérkezik az utolsó tárgya-
lási nap. Vandergrift, aki tud-
ja, hogy Binnie újra eltűnt,

csak attól fél, hogy Roland vé-
letlenül elárulja, hogy csaku-
gyan elsőkéntette a kislányt —
akkor pedig semmi nem bi-
zonyíthatja többé, hogy egy-
ütt nem ölte is meg. És a
szerencsétlenség csakugyan
bekövetkezik. Az ügyész any-
nyira kihozza a sodrából Ro-
landot gúnyos kérdéseivel,
hogy az végül hallatlan izgal-
mában bevallja, hogy igen,
elrabolta Binniet, de Binnie
ma is él és akármelyik per-
ben megjelenik a törvény-
szék előtt. Vandergrift haját
tépve kiáltja oda neki, hogy
ez már lehetetlen, Binnie új-
ra eltűnt és valószínűleg meg-
gyilkolták. Peter Roland ájul-
tan esik össze. A közönség ki-
fütyüli Vandergriftet és Ro-
landot halálra ítélik. A leg-
kritikusabb pillanatban érke-
zik Vandergrift lányának sür-
gönye, hogy megtalálta Bin-
niet. Meg is érkeznek hama-
rosan, de most az a nehézség,
hogy nem lehet bebizonyítani
Binnie azonosságát. Végre
Röntgen-vizsgálat után fel-
fedezték azt a golyót a bordái
között, amit az elrablók Mrs.
Casilla lőtt bele. Meg-
operálják Binniet és a kivett
golyó pontosan beleillik mos-
tohaanyja revolverébe. Ezek
után természetesen semmi
akadálya sincs Roland felmen-
tésének.

Heinrich George mesteri
alakítása *Vandergrift* szerepé-
ben sokáig emlékezetes ma-
rad. Minden gesztusa, arc-
mozdulata, szava valóságos
élmény. Szinte megdöbben-
tően természetes és közvetlen.
Kimagaslóan uralkodik a fil-
men, mellette szinte eltörpül-
nek a többi, szintén elsőrendű
szereplők. Így is igen jelen-
tekeny és érdekes *Dagny Ser-
vaes* a mostohaanya hálátlan,
ellenszenves szerepében. *Al-
bert Hehn* kellemesen, meg-
nyerően alakítja az ártatlanul
szenvedő Rolandot. A bájos,
szőke *Jutta Freybe*, sajnos,
igen passzív és rövid szerepet
kapott, mint *Vandergrift* le-
ánya, de így is igen kedves.
Furcsa, sovány, nem szép, de
ügyes kamaszlány játssza
Binniet. — *Borsody Ede*, a
magyar rendező, olyan mun-
kát végzett, amire méltán
büszkék lehetünk. Nincs a
filmnek egyetlen vontatott
vagy színtelen kockája sem
és remekül sorakoztatja fel
mindazt a sok visszasságot,
amit Amerikában a pénzé-
ség, reklámvadászat, lélekte-
len üzletiesség létrehoz. — A
felvételek úgyszólván mind a
tárgyalóteremben készültek,
külső felvételt alig látunk, így
az operátor munkája nem
mondható különösen hatáso-
sának vagy hálásnak. Mindent
összevetve, erről a filmről
még sokat fog Budapest kö-
zönsége beszélni.

Új színészeket avat a Hunnia soronkövetkező ujdonsága

»Tilos a szerelem« c. most
elkészült ujdonságban mutat-
kozik be a nagyközönségnek:
vitéz Gozmán György és *Ke-
lemen Éva*, akik már a film
házi vetítése alkalmával nagy
sikert arattak és biztosra ve-
szik azt, hogy a nagykö-
zönség előtt is már első film-
jével az élvonalba kerül.

M&J

998. sz.

Az újra elfoglalt orosz területeken számos fegyveres bolsevista maradt vissza. Egy közelfelderítő értékes felvételeket készített a bandák helyzetéről. A német tábori rendőrség egységei összpontosított támadásra indulnak a bolsevisták felmorzsolására. A befagyott, iszapos erdőségeken csak szánokkal és hernyótalpas járművekkel lehet közlekedni.

A fiatal horvát hadsereg tagjai korszerű kiképzésben részesülnek. A sítalpas alakulatok az ország még hófödte, hegyes vidékein nappali és éjszakai gyakorlatot tartottak.

Mezőtur népi fazekasipara messze földön híres. Badár Balázs művészi örökségét fia fejleszti tovább. Műhelyéből Mezőtur legszebb népi kerámiái kerülnek ki.

Varga József miniszter lemondása után a Kormányzó Úr Bornemissza Géza nyugalmazott minisztert iparügyi és Zsindely Ferenc államtitkárt kereskedelem és közlekedésügyi miniszterre nevezte ki. A kormány új tagjai eskütételük után Kállay Miklós miniszterelnökkel és Bárczy István államtitkárral a Sándor-palotában.

Dr. Scheel Gusztáv németbirodalmi főiskolai diákvezér a Magyar Nemzeti Diákszövetség meghívására látogatást tett Magyarországon. A budapesti Műegyetem leventefjúságának díszfelvonulása a német vendégek tiszteletére.

A tavasz kedves hírnökei, az apró szárnyasok vidáman töltik első napjaikat. A mennyiségi termelés fokozására nagy keltetőgépekben ezrével bujnak ki a sárga apróságok.

Mátyás király születésének 500 éves fordulóját ünnepelte szülővárosa, Kolozsvár. A nagy magyar uralkodó szobrára a kormány, a honvédség, a megye és a város helyezett koszorút.

Neves színművészek meglátogatták és szórakoztatták az egyik vidéki hadikórházban ápolat sebesült honvédeket.

Szakadatlanul folyik a honvédség korszerű kiképzése. Rohamutászok gyakorolják az árok- és földerdő-állások felgöngyöltését.

185. sz.

Az El Escorial a spanyol királyok végső nyughelye.

Dániában megtörténtek a választások a Folketing, vagyis a népi kormány részére.

A horvát ifjúság szintén csatlakozott az új Európa felépítő munkálataihoz és

BEMUTATÓFILMSZÍNHÁZAK MŰSORA

ÁTRIUM
CORVIN
DEAK
FORUM
KASZINO
KORZÓ
NEMZETI APOLLÓ
OMNIA
RADIUS
SCALA
SZITTYA
URÁNIA

Házassággal kezdődik
Legény a gáton
Csalódás
Házassággal kezdődik
Csalódás
Legény a gáton
Késő
Szudáni szerelem
Az első randevu
Opiumkeringő
Házassággal kezdődik
A nagy per

IV. 9-től
IV. 8-tól
III. 29-től
III. 21-től
III. 26-től
IV. 8-tól
IV. 11-től
III. 29-től
IV. 7-től
III. 26-től
III. 21-től
III. 26-től

M. F. I.
Siker
Palatinus
M. F. I.
Palatinus
Siker
Daróczy
Balogh
Ufa
Balogh
M. F. I.
UFA

példás fegyelemmel vesznek részt a munkaszolgálatban.

Ukrajna általános újra felépítő munkálatainak keretében helyrehozták és üzembehelyezték a Smyga fűrésztelepet, amelyet a bolsevisták visszavonulásuk alkalmával szétromboltak.

Három előrehaladási lehetőség, mint verseny: kerékpáron, gyalog és sítalpakon haladnak a cél felé ezek a francia versenyzők egy brianconi mérkőzésen.

A flamand nemzeti szövetség a brüsszeli sportpalotában egy nagygyűlést rendezett.

A tunéziai hadszíntér. Az amerikaiak és britek támadnak. Német stukák amerikai és brit páncélgyűlekezéseket támadnak.

A keleti front középső szakaszán. A szovjet páncélosok támadnak. Az első támadóhullám összelöve hever a német állások előtti terepen.

Egy tábori repülőtéren a charkovi térségben. Német harci gépek bevetésre készen.

76. sz.

Itáliából. A nemzet polgári mozgósítása a teljes megvalósulás szakaszába jutott.

Az Olasz Kerékpárosok Szövetkezete megtartotta a kerékpáros oktatók képzésére rendezett első tanfolyamát azon célból, hogy a bajnokok vizsgálata, kiválasztása és e sport megfelelő ágába való irányítása biztos vezetés alá kerüljön.

Spanyolországból. Granada tartományában Darro és Cenil folyóinak homokjából már az arab uralom óta vonják az aranyat.

Svájcban. A Ticinói Kantonban levő Meilen Akadémiájában a svájci ifjak egészséges és szórakoztató kiképzést nyernek katonai szolgálatra.

Hivatali étkezdek. Egy futó tekintet a Neoterapikus Intézet hivatali étkezéjébe, az étkezés ideje alatt.

Szörme a katonák számára. Ahogyan az olasz katonáknak szánt prémeiket készítik. A nyers bőr a mosás után, cserzés alá kerül. A minták szabása, Varrónók a munkában. A prémet a kabátra varrják. A cipőket, kesztyűket és szipkákat is prémmel bélelik.

Harc az Atlanti Óceánon. Egy óceáni támpontból olasz búvárhajók újabb küldetésre indulnak: a megérdemelt pihenés után e derék tengerészek újra szolgálatba lépnek, azzal az elhatározással, hogy az általuk elsüllyesztett hajók számát továbbiakkal növeljék.

77. sz.

Római mezőgazdaság, melyben a prelitatorialis gazda-ifjúság fényes tanújelét adta szakszerű képzettségének.

Anticoli Corrado, jellegzetes helység Róma közelében, melyet számos művész — festő és szobrász — választott tartózkodási helyéül.

Ritmikus táncanfolyam 200-ik bemutatója Stockholmban, Gusztáv király jelenlétében.

Spanyol filmgyártás titkai. Egy andaluziai tárgyú film készítése közben látjuk a trükköket, melyekkel a filmgyártás él a legváltozatosabb és leghatásosabb érzelmek keltése céljából. (Három fiatal hölgy kiesik a kocsiból, melyet elütött egy autó. Ahogy a jelenet a kész filmen kerül a néző elé.)

Látogatás a bázei állatkert Aquáriumban.

Róma vendégül látja Mansu Dahid egyiptomi kir. herceget.

Az egyik észak-itáliai városban gyakorlatot tartottak az ellenséges gyűjtőeszközök ellen való védekezés céljából. A gyűjtő-készülékek különböző típusainak szemléltetése.

Felelős szerkesztő:

MATOLAY K. GÉZA dr.

Felelős kiadó:

LIEBER LÁSZLÓ dr.

Kiadóhivatali főnök:

GYIMESY KÁSÁS ERNŐ

Készült a

„Jövő” nyomdászövetkezet műhelyében

Budapest, IX., Erkel-u. 17.

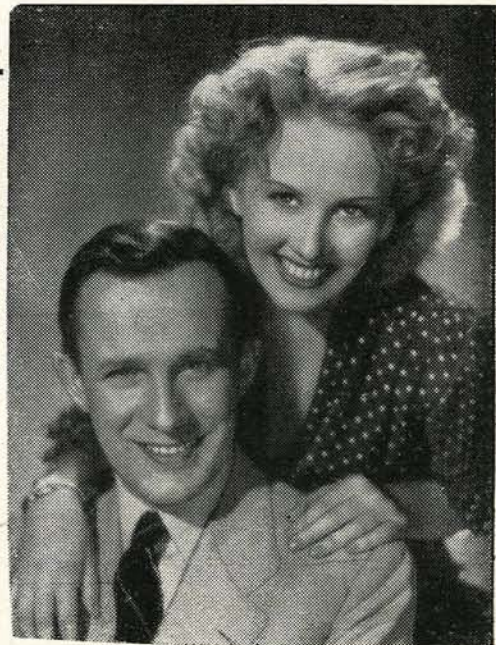
Telefon: 182—278.

Felelős vez.: Demjén Ferenc.

BUDAPEST-en
készült a
BERLIN-film
első nagyszabású
film attrakciója:

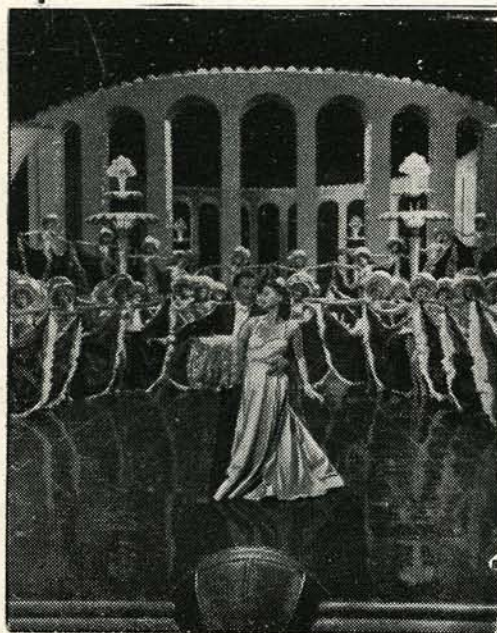

Ha
szeretsz,
elvehetsz!

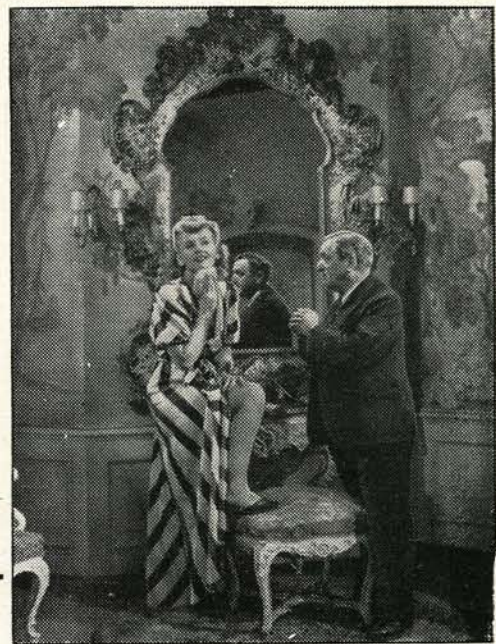
*Igazi sztárfilm,
mert*

Johannes Heesters
Dora Komar
Doryt Kreysler
és **Hans Moser**
a főszereplői!

Rendezője a magyar
MARTIN PÁL

FORGALOMBAHOZZA:
BUDAPEST FILM RT.
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 52
TELEFON: 22-44-35

Budapest,
1943.
április 14

V. évf.
15 sz.

Egyes
szám ára:
70 fill.

Bűbajos romantikus történet

„A leányintézet hősei“

(Garibaldino al convento)

Mária Mercader (a „Király bolondja“ Gildája)

Leonardo Cortese (Garibaldi hadnagya)

Kárpát-film

MILITARY RECORDS

SZERKESZTI
DR. MATOLAY
K. GÉZA